

АКТУАЛЬНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Андрушко Н.І.

Національний університет «Львівська політехніка»

Впровадження інноваційного підходу у промисловості є актуальним завданням сучасної науки і практики, це повинно сприяти структурній перебудові, використанню енергоощадних технологій, оновленню асортименту продукції, розширенню внутрішнього ринку збуту та зростанню експортного потенціалу.

Інноваційний розвиток передбачає не лише випуск наукомісткої продукції та використання новітніх технологій, а й вдосконалення організації та управління виробництва, створення інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, технологічних парків, наукових парків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, інноваційних кластерів, венчурних фондів, інжинірингових компаній). Однак, промислові підприємства характеризуються низьким рівнем інноваційної активності (табл.1).

Таблиця 1

Упровадження інновацій на промислових підприємствах [1]

Роки	Питома вага підприємств, що впроваджують інновації, %	Упровадження нових технологічних процесів	Освоєно виробництво інноваційних видів продукції	Питома вага реалізації інноваційної продукції в обсязі промисловості, %
2006	10,0	1145	2408	6,7
2007	11,5	1419	2526	6,7
2008	10,8	1647	2446	5,9
2009	10,7	1893	2685	4,8
2010	11,5	2043	2408	3,8
2011	12,8	2510	3238	3,8
2012	13,6	2188	3403	3,3

Хоча питома вага підприємств, що впроваджують інновації, збільшилась та частка реалізації інноваційної продукції у загальному обсязі зменшилась майже вдвічі. Висока собівартість продукції промисловості, застарілі технології та зношені основні фонди є чинниками, що не сприяють завоюванню нових ринків збуту, а навпаки

не дозволяють вітчизняним підприємствам оновлювати асортимент продукції та характеризуватися високою економічною ефективністю. У структурі фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств у 2012 році власні засоби складають 63,9%, кошти державного бюджету - 1,9%, 8,7% - іноземні інвестиції, інші джерела фінансування (включаючи позики) - 25,5% [1].

Передумовами забезпечення швидкого інноваційного розвитку та стабільного економічного розвитку промислових підприємств є: державна підтримка (законодавчо-нормативне забезпечення та співфінансування інноваційних проєктів), наявність альтернативних джерел фінансування (залучення цільових кредитів комерційних банків за пільговою ставкою кредитування та надання державних гарантій, власні та залучені кошти підприємств), пільгове оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності, митні преференції.

Потрібно зазначити, що інноваційна сфера характеризується значним фінансовим ризиком, оскільки зовнішнє та внутрішнє середовище функціонування промислових підприємств вирізняється динамічністю та непрогнозованістю. За цих умов зростає необхідність діагностики діяльності підприємств з метою аналізу поточного стану, визначення загроз та перспектив подальшого розвитку і відповідно коректування загальної стратегії управління.

Діагностику визначають, як процес розпізнавання і визначення негативних (кризових) явищ у діяльності підприємства на основі помічених локальних змін, установлених залежностей, а також особливо помітних явищ поточної діяльності підприємства [2]. Під стратегічною діагностикою розуміється управлінська діяльність, пов'язана з проведенням аналізу стану господарюючого суб'єкта та середовища його діяльності й оцінкою перспектив на плановий період [3].

Ефективна комплексна модель стратегічної діагностики інноваційного розвитку промислового підприємства в умовах непрогнозованих змін динамічного зовнішнього середовища та зростаючої конкуренції має за мету визначити сукупні інноваційні можливості, визначити „вузькі” місця у середовищі функціонування, забезпечити раціональне використання ресурсів, оптимізувати структуру управління, скорегувати стратегічні цілі для зростання економічної ефективності, здобуття конкурентних переваг.

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 2. Швиданенко Г.О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: [монографія] / [Г.О. Швиданенко,

О.І. Олексик]. – К.:КНЕУ, 2002. – 290 с. 3. Ансофф И. Стратегическое управление / Ансофф И. – М. : Экономика, 1989. – 519с.

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКИХ СТРУКТУР

Кобилецька О.І

Національний університет «Львівська політехніка»

Сьогодні досить актуальними і потрібними постають заходи для оздоровлення банківської системи країни, росту промислового виробництва, посилення конкурентоздатності на внутрішньому і зовнішньому ринках. Саме тому, спираючись на досвід розвинених країн світу, найбільш ефективним способом забезпечення розвитку господарського механізму є утворення інтегрованих об'єднань - виробного-господарських структур (далі - ВГС). Однак на сучасному етапі перехідної економіки України багато питань фінансового забезпечення діяльності ВГС не знайшли вирішення і потребують додаткового наукового обґрунтування. Дані дослідження носять розпливчастий та несистематизований характер.

Функціонування ВГС, їх склад та структуру досліджували такі науковці, як Кузьмін О.Є., Алексєєв І.В., Колісник М.К., Горбатов В.М., Бажанова А.І., Нікольський Ю.Б., Шушакова А.Г., Кокосинський В.В., Воловець Я.В., Чекмарєва Е.І. та інші. Проте, у працях науковців, які досліджують особливості функціонування та фінансово-кредитного забезпечення діяльності ВГС, зосереджені на дослідженні їх видів, організування та інвестування, інноваційного розвитку, антикризового управління, проте не достатньо уваги приділено менеджменту фінансово-кредитних ресурсів даних інтегрованих об'єднань. Завданням дослідження є визначення особливостей управління фінансами ВГС та об'єктів управління фінансами даних інтегрованих структур.

Проаналізувавши праці науковців у сфері управління фінансами ВГС, можна стверджувати, що до складу інтегрованих об'єднань входять як підприємства різних галузей економіки, так і фінансово-кредитні інститути (інвестиційні компанії, банки, страхові, пенсійні та лізингові компанії тощо). Як свідчить закордонний досвід та аналіз наукової літератури, серед фінансово-кредитних установ – учасників ВГС – найактивнішу участь в інтеграційних процесах беруть банки,